

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.)

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XX.

V Celovcu, 14. novembra 1901.

Štev. 46.

Naša „Gospodarska zadruga“ v Sinčivasi.

Ko so naši rodoljubi pred leti započeli z delom za probujanje slovenskega življa na Koroškem, se je čisto poudarjalo, da jim bodi poleg gojenja narodne zavesti v prvi vrsti tudi na tem ležeče, da se Slovenci na gospodarskem polju osamosvojijo. Zjedini se torej v to, da je treba skrbeti, da se rešijo izpod tujega nemškega nasilstva in se postavijo tudi gospodarski na svoje lastne noge, to je, da postanejo neodvisni od tujega nemškega kapitala.

Najprvo se je za potrebno spoznalo snovanje posojilnice, in res se jih je po raznih slovenskih krajih Koroške osnovalo povsod tam, kjer so bile najbolj potrebne, precejšnje število. Danes štejemo jih vкуп 20, ki vse lepo napredujejo in koristno delujejo ter bodo s časom donašale gotovo obile koristi ako ne že nam, pa vsaj našim potomcem.

Naravno je bilo, da so se našle čile in delavne moči, ki so hrepenele napraviti še korak dalje, da bi se tudi slovenskemu kmetu pomoglo tam, kjer ga naši nemško-liberalni nasprotniki najbolj občutljiveje pritiskajo. Osnovana se je po precejšnjem trudu in z velikimi žrtvami „Gospodarska zadruga v Sinčivasi“, ki je naše liberalne nasprotnike kar zbesnela in ki spočetka sami niso prav vedeli, kaj naj bi započeli, da bi bili hkratu zabranili to „nesrečo“ na njihove nikdar site žepe.

Pošten človek pa bi mislil, da bodo ti dušmanini ostali osamljeni in da se bodo s časom morali prepričati, da so tisti lepi dnevi, ko so molzli Slovence in ko so iste tudi ob času volitev izkoriščali v svoje umazane in sebične namene, za večno minuli. Ali čudom se moramo čuditi, — dobili so ti naši nemško-liberalni krutorogi, ki nam Slovincem povsod pretijo z gorjačami, ki nam prav nikjer nočejo priznati najmanjših pravic; ki nas povsod zasmehujejo, kjerkoli nas morejo in ki nas preganjajo z bičem v roki kakor kak cigan svojo na pol krepano kljuso, kjerkoli nas zasledijo; ki tolovajski naskakujejo naša shajališča in zbirališča, ki nam odrekajo vso svobodo in vse pravice v šoli in v uradih, ki nam niti tega ne dovolijo, da bi se javno smeli brez skrbi posluževati svojega slovenskega jezika, ki sploh o nas Slovincih ničesar čuti nočejo in delajo združeno in z vsemi silami na to,

da bi nas docela ugonobili, se naposled polastili sami naše prekrasne slovenske zemlje ter se veselili nad našimi grobovi, — ti naši nasprotniki torej dobili so verne zaveznike v kranjskih liberalnih Slovincih.

Mi se v kranjski boj, ki je vsega obžalovanja vreden, nismo nikdar radi umešavali in bi se tudi danes ne bili oglasili, ako bi se ne bil „Slovenski Narod“ že večkrat prav brez vse potrebe zaletel v našo „Gospodarsko zadrugo“. To je nedavno zopet ponovil, ko jej je očital slabo gospodarstvo in besedoval nekaj o skorajšnjem propadu in poginu taiste. Žalostno je, da se najde slovenski list, ki našim nasprotnikom služi za lakaja, kajti kakor hitro se je oglasil naš dobroznani nemško-nacionalni kričač in zabavljač najradikalnejšega krila, znani poslanec Gratzhofer, v tej zadevi v državni zbornici, že je prilomastil za njim gorenji list ter udaril na isto struno, na katero je zabrenkal prej mož, ki nam Slovincem niti požirek vode ne bi dovolil, ako bi bil le v stanu to storiti.

Vprašamo torej, ali ni tako postopanje nizkotno in ali ni žalostno videti, udrihati brata po bratu v veselje nasprotniku? Ali smo mi obmejni koroški Slovenci res zaslužili to, da pomagata nasprotnikom ubijati nas, naše delo, naš trud, naše poštenje in ugled? Kako za Boga naj napredujemo, ako vidimo, da nas je vse zapustilo, da nas nikdo ne podpira in ko moramo celo gledati, da so se našli možje med Slovinci, ki so prevzeli žalostno nalogo razdiranja ter so segli našim nasprotnikom v roke, se z njimi zjedini proti nam ter nam hočejo skupno razbiti še tisto malo, kar smo si z znojem na čelu in s trudom skozi dolgo vrsto let priborili sami, reči smemo brez vsake podpore bodisi od katere koli strani. Ne tarnajte torej Vi nad nami. Mi Vas nismo za kaj prosili, in ako v našem gospodarskem boju napram našim nasprotnikom podležemo, bomo vse posledice sami nosili. Bodite prepričani, da pri nikomur ne bomo prosili podpore, če tudi bi je kedaj res potrebovali. Imamo pač že skušen dovolj! Za danes pa bodite zagotavljeni, da se nam tega bati ni treba, ker naša „Zadruga“ dobro deluje in se propada nikakor ni bati. Začetek je pri vsakem novem podjetju težak; to skušamo mi in so skušali tudi že drugi.

Razmere na Koroškem niso slične onim na Kranjskem. Kar je morda kje drugod nepotrebno,

more biti pri nas vspešno. Zatorej ne sodite nas krivo po svojem kopitu. Prosimo Vas le, imejte usmiljenje z nami. Vi naših razmer ne poznate, ali jih pa poznati nočete, ako tako postopate proti nam. Mi Vam z našo „Gospodarsko zadrugo“ nič ne škodujemo. Mi se nič ne utikamo v Vaše razmere ter Vas pustimo pri miru; zatorej prosimo, da tudi Vi nas ne ovirate v našem delu. Ako nas že podpirati nočete, vsaj ne podirajte v korist naših nasprotnikov in nam v škodo tisto, kar smo mi za potrebno spoznali si s precejšnjimi žrtvami osnovati. Pomislite, da smo mi Vaša predstraža. Ako pademo mi, potem bodete prej ali slej nam sledili tudi Vi, saj se kaže že dovolj jasno po Gorenjskem in sploh po Vaših mestih, ne izvzemši stolnega mesta, bele Ljubljane, da se tam že precej ošabno šopiri in dviga tujec, Nemeč, ki hitrimi koraki pripravlja svojemu severnemu bratu pot do slovenske Adrije.

Toliko smo si šteli v dolžnost povedati na naslov tistih, ki se morda veselijo naše bede in ki, kakor vsa znamenja kažejo, hoté posredno podpirati celó naše nasprotnike pri njih vražjem delu proti nam.

Demonstracija na dunajskem vseučilišču.

(Izviran dopis z Dunaja.)

V petek dné 8. nov. je prišlo v avli (veliki veži) dunajskega vseučilišča do demonstracije za jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani. Iredentovskim Italijanom, ki jih je v Avstriji vsega okrog 730.000, obljubuje vlada vseučilišče v Trstu z laškimi učnim jezikom, katero bi pa bilo, poleg tega, da ni Bog vé kako potrebno, tudi nevarno Avstriji že zaradi tega, ker bi profesorji bili večinoma iz „zjedinjene Italije“ ter bi delali gotovo za to, „da bi postala Sava in Brenner italijanska meja proti Avstriji. A ista vlada se v nobenem oziru ne briga za zahteve Slovencev in Hrvatov, katerih je v Avstriji brez Ogerske 2.150.000, in ki se že dolgo potegujejo za jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani. Dá, nam Slovincem niti gimnazij ne dajo, in na Koroškem tudi — ljudskih šol ne!

Sedaj se je pričelo vnovič gibanje za vseučilišče v Ljubljani. Tudi slovenski visokošolci na Dunaju so hoteli po svoji moči pripomoči k dosegu

PODLISTEK.

Listopada meseca — na svete Višarje!

Naši časniki malone vsako leto razglasujejo: Božja pot na sv. Višarjah se prične na praznik Kristusovega vnebohoda in konča na rožnovensko nedeljo. Ko je minula ta, zavlada na gori, kamor skozi poletje prihaja toliko pobožnih romarjev in razgleda željnih hribolezcev, zopet tihi mir. A letos bilo je drugače. Letos se je delalo tam doslej in to je bilo povod, da smo napravili še dné 7. listopada da prekrasno partijo na sv. Višarje.

Megla je ležala nad Celovcem, težka in gosta, „da bi jo rezal“, ko nas je omenjenega dné z jutranjim vlakom odhajala četvorica poznih hribolezcev, ki se gorá tudi v jeseni ne zbojé. Dvomili smo: bo-li kaj, ali nič! V Beljaku nam niti „pozdrava“ niso pripravili, kakor so ga začeli zadnji čas napravljati mimo se vozečim tujcem. Je li bilo za tak „sprejem“ še prezgodaj, ali ga vsenemški in socijaldemokratični Beljačani prirejajo sploh le ob poznih večerih, ko so jim glavice dosti razbeležene, ali so jih že streznilé „kronce“, katere so vsled svoje neumnosti morali pri policiji po znamen § 11. iz l. 1851 odšteti mestnim ubožcem v prid, o tem nismo marali razmišljavati. — Pri Podkloštru se dvignejo megle, stavec Dobrač stoji pred nami z vso svojo krasoto, obsejan od lepega jutranjega solnca. Na Trbižu že vidimo, da smo zadeli dan, kakor si lepšega ne moremo želeti. Gorovje je ležalo prejasno pred nami. Z mnogimi la-

škimi delavei, ki so napolnjevali vlak, jo kmalu odkurimo v Žabnice. Že nas je z visoke strmine pozdravljalo Marijino svetišče; čudovit je bil pogled na gore že tú in smehljal se nam je najlepši dan.

Ko stopimo v Žabnicah iz železniških vozov, nas pozdravi sveži in mrzli planinski zrak. Kako dobro stori prsim, ki morajo po dneve in dneve požirati nadležno meglo! Po kratkem odmoru in okusnem zajuterku v gostoljubnem dekanijem dvorcu jo mahmemo na goro. Veselje je igralo v očeh in na obrazih vseh, ko smo odhajali v ta lepi božji dan! Na čelu nam skrbni varuh višarskega svetišča, č. g. dekan Incko, dalje g. nadučitelj A. Stres, g. organist Kavčič in eden cerkvenih ključarjev; iz Celovca naš vrli umetnik, g. Progar, kamnosek g. Vogler, mestni kaplan g. Unterluggauer in moja malenkost.

Pot skozi „graben“ je dobro znana po vsem Slovenskem. Koliko naših rojakov jo je že hodilo! Sam sem že večkrat šel po nji, a tako lepa in lagodna se mi še ni zdela kot ta jesenski dan! Zlato božje solnčice je svetilo z nekako posebnim svitom, kakoršnega po letu ne vidiš. Čudoviti so prizori, ki jih žarna luč jesenskega solnca sije med čvrstim drevjem na ovenelo listje, zeleni mah ter golo skalovje. To bi Vam bilo predmetov slikarjem. Pero pa je preslabo, da bi opisalo ves ta čar!

Pot je kratkočasna, o kaki utrujenosti ni sledú. Zemlja je že zmrzla, na senčnih krajih leži slana. V hladu je hoja dokaj prijetna. Pot so minulo poletje vso popravili, na mnogih krajih olagodili, mnogo strmine odpravili. To je bilo treba, da so spravili nova kamenita altarja v cerkev. A to ni bilo lahko delo! Spraviti je bilo treba v

58 velikih zabojih 11.500 kil na visoko goro, t. j. po višini 978 metrov. Žabnice so namreč 814 metrov nad morjem, Višarje pa 1792 metrov. Vozili so samo domači ljudje, a vrlo dobro so izvršili svojo nalogo. Z volovi so prepeljali 43 krat, a pri vsej vožnji se ni zgodila nobena nesreča in niti kočček od altarnih kamenov se ni poškodoval! So pač vozili pod posebnim varstvom višarske Matere Božje! Kdor hodi po poti, vidi, kako ogromno deló so Žabničani izvršili, in čudijo se temu ter pripoznavaajo to tudi strokovnjaki. Vožnja se je pričela dné 30. septembra in končala dné 12. oktobra.

Vedno višje stopamo, vedno lepši in prstejši je pogled na „Planino“, od koder gre steza proti Mrzli vodi in Rablji, stopimo na sneg, ki je pa komaj za prst visok. Bolj hladno je tú nego po dosedanji poti in dobro ti dé, da se moreš zopet oviti v zimsko suknjo. A komaj smo stopili nekoliko nad Puharjevo gostilno, nas zopet objame toplejši zrak, a ko prekoračimo zadnji vrh, nam veje nasproti od Višberga sem uprav topla in pomladanska sapa. Ob potu pa so od sredi gore naprej cvetele ponižno, a vendar za ta čas tako lepo marjetice, katerih se je videlo prav mnogo!

In kakšen pogled na vse strani! Nebo čisto in jasno še bolj kot ribje oko, — nikjer ne vidiš oblaka. Megle ne vidiš nikjer, samo tam nad vrbskim jezerom še ni prav jasno. Gorski velikani, ki obdajajo sv. Višarje, se ti zdé blizu, da bi jih kar prijel, samo vrhovi so nekoliko kakor s sladkorjem posuti s snegom, drugače ti pa štrli nasproti sivo skalovje, ki se ti kaže ob tej jesenski razsvetljavi v neki posebni lepoti. In spodaj ležé temni gozdovi, ne enolično kakor po letu, marveč

tega cilja. V sporazumljenju s Hrvati so sestavili spomenico z zahtevami jugoslovanske akademiške mladeži, naj se ustanovi v Ljubljani slovensko-hrvaško vseučilišče, in naj bodo skušnje na zagrebški univerzi veljavne tudi za vse avstrijske dežele. Sklic se je shod, kjer bi se te resolucije sprejele in podpisale, — a policijski komisariat je shod kratkoma prepovedal, češ, da se „postavno“ ne sme dovoliti. (Člen XIX! Kje si?) Dijaki prosili so nato po deputaciji rektorja dunajskega vseučilišča, naj jim dovoli kako dvorano na univerzi za shod, kar se je tudi v Gradcu Lahom dovolilo; rektor je prošnjo odbil. Hoteli so našim dijakom na ta način zamašiti usta. Toda račun so delali brez krčmarja.

V petek ob pol enajstih se je zbralo nad 800 Slovanov: Slovencev, Hrvatov, Srbov, Čehov in Bulgarov, v vseučiliški avli, in se je prečital (najprej nemško, ker se je zbralo v avli poleg Slovanov okoli 1500 Nemcev) protest (ugovor) proti vladi, ki ne dovoli jugoslovanske univerze v Ljubljani; dalje proti temu, da Italijani imenujejo Trst in Primorsko laška tla, čeprav to v nobenem oziru ni resnično; konečno proti rektorju, ki jim kot rednim slušateljem dunajskega vseučilišča ni dovolil dvorane, kot dovoljuje to Nemcem in Lahom. Ko se je imela prečitati spomenica tudi slovensko, so zagnali nemški nacionalci velikanski hrup in klicali: „Abzug! Heil!“ ter začeli žvižgati, da se ničesar ni več moglo razumeti. Slovani so odgovarjali z „Živijo! Na zdar!“ ter so začeli peti „Hej Slovani“, katera pesem se je veličastno razlegala iz 800 grl po avli. Nemci so odgovorili z „Wacht am Rhein“, kar se je pa samih „živio“-klicev komaj slišalo. Na to so Nemci hoteli Slovane potlačiti iz avle in jih vreči na ulico, toda vsi njihovi navali so bili brezuspešni; začeli so tudi s palicami bti po Slovanih, a ti so je potisnili nazaj. Ko je na to nastal nekaj časa odmor, se je podala drugič deputacija k rektorju, ki je pod vplivom demonstracije obljubil, da bo ugodil željam slovenskih dijakov v toliko, da bo preskrbel za dvorano izven vseučilišča ter za dovoljenje shoda. Ko je prišla deputacija nazaj v avlo, je hotel eden izmed njih javiti uspeh, toda nemški „burši“ mu niso pustili, da bi izpregovoril, ampak so v enomer tulili in vpili, kolikor jim je šlo iz grla. Še enkrat so Slovane hoteli ven potlačiti ter jih spoditi s palicami, toda zopet jim je spodletelo. Posebno bojaželjne tičke so se pokazali nekateri nemčurji iz Kranjskega, združeni v nemško-nacionalnem društvu „Carniolia“. Ko so proti dvanajsti uri Slovani odšli iz avle, so uporabili nekateri nemški „junaki“ to priliko, da so napadli, ko je bila večina Slovanov že izven vseučilišča, najzadnje s palicami, da so mogli v svojem časopisju raztrobiti, da so Slovane na cesto vrgli, kar sevé ni res.

Nato so slovenski dijaki pevaje „Hej Slovani“, „U boj, u boj“ ter „Lepa naša domovina“ šli skupaj po vseučilišni cesti in po „Alserici“, na kar so se razšli. — Pogajanja med dijaki in rektorjem se nadaljujejo. Slovenski državni poslanci bodo stali nujni predlog gledé vseučilišča v Ljubljani.

To so dejstva; pač je to nekako nenavaden način priti do svojih pravic, toda če vidi mladenič, kako njegovemu narodu nočejo priznati nobene pravice, in na drugi strani, da se nemškim razgraja-

vsled jesensko-pobarvanega listja v bujni raznolčnosti, kakor jo more ustvariti le vsemogočna roka božja. (Konec sledi.)

Raznoterosti.

Mačka je rešila otroka. Rusinski list „Bukovina“ piše: V vasi Haščovanju je šel te dni neki kmet z ženo in posli na travnik sušiti otavo. Vzeli so s seboj 15 mesečno dekle. Z ljudmi je pa šla tudi domača mačka. Na travniku so posadili otroka na seno, obložili ga okoli in okoli s senom ter dali mu flašico z mlekom. Otrok pijoč polil se je z mlekom. Za neki čas pride mati pogledat otroka, ali kako se ustraši, ko vidi, da leži poleg otroka strupena kača in liže razlito mleko. Za materjo je prišla tudi mačka in ko je zagledala kačo, prišla jo je v polovici trupla in vgriznila. Kača je pičnila v boju svojega sovražnika in mačka je drugi dan poginila. Otrok pa je bil rešen.

Pruska surovost. Vojaško sodišče v Gnežni je obsodilo poljskega rezervista Mihala Pavolo na tri dni zapora, ker so v njegovem molitveniku našli podobico „Matere Božje Čenstohovske“ (Čenstohov je znana poljska Božja pot). Podobico so zaplenili. — V Dzerzažni pod Gnjevom je bilo cerkveno „žeganje“ in po stari navadi so se tam prodajali molitveniki. Na enkrat se je pokazal pruski žandar ter je prepovedal prodajati poljske molitvenike!

Lekarne v vlakih. Ruska vlada bode vpejlala na vseh državnih železnicah v vlakih lekarne, da bi bila za popotnike hitra pomoč pri roki, kedar na potu oslabijo.

čem vedno popušča in daje koncesije, če le malo porazgrajajo, se pač nihče ne bo čudil, da zavre tudi mirnemu Slovincu kri in si poišče pravice na odločen način. Našim dijakom — slava!

Dopisi.

Celovec. (Martinov večer) je priredilo dné 10. t. m. zvečer naše tamburaško društvo „Bisernica“ v dvorani Šlepejeve restavracije v Celovcu. Bil je to prvi nastop mladega društva pred širšo javnostjo, ki se je pa obnesel za društvo zelo častno, in ki je pokazal, da je bila prav srečna misel, naj se ustanovi tamburaško društvo. Udeležilo se je večera nad 130 oseb. Omeniti moramo posebej, da je slovensko omizje beljaško na ta večer odposlalo posebno odposlanstvo. Sviralo je sedaj za začetek pet tamburašev pod vodstvom g. pl. Nežiča, reči smemo, prav izborni; drugi se še vezbajo. Na vsopredju je bilo 12 prav dobro sestavljenih točk, namreč: od Farkaša: „Tamburaška koračnica“, „V sladkih sanjah“, „Oj junaci“, „Ribič“ in „Junaki iz Like“. Od Rešetarja: „Vihar iz planin“, „Samoborska polka“. Zajčev: „Banovac“. Jančičev: „Da te ljubim“. „Venec narodnih pesem“. „Kolo“. — Posebno pozornost in viharno odobravanje pa je vzbudila „Nadvojvode Leopolda Salvatorja koračnica“, katero je za tamburico vglasbil društveni vodja g. pl. Nežič, ki je v kratkem času privedel svoje tovariše do res lepe izvežbanosti. — Sviralo se je vseskozi zelo točno in lepo, vsak komad se je burno odobral in so gospodje morali dodati precej točk. Cesarstvo pesem, katero so tamburaši zasvirali po primerni napitnici, je vse občinstvo stoje poslušalo in navdušeno pelo. Med sviranjem je lepo ubrano slovensko petje kratkočasilo navzoče, v navdušenih napitnicah pa se je „Bisernica“ čestitalo na sedanjih lepih uspehih in vzdobujalo k nadaljnemu napredovanju. — Ob zvokih lepe slovenske godbe smo tako preživeli prav prijeten večer. Živela „Bisernica“! Le čvrsto in pogumno naprej v započetem delu do popolne zmage! — Konečno nam je še dolžnost, pohvalno omeniti res izborne in točne postrežbe gosp. oštirja Ogriza, ki je skrbel za okusne jedi in pošteno ter dobro pijačo pri prav zmernih cenah. Njegova sicer prostorna dvorana, ki pa je bila to pot popolnoma zasedena, tako da mnogi pozneje došli gosti niti prostora niso mogli več dobiti, je za manjše veselice prav pripravna in je upati, da se bomo tam še večkrat snideli, tembolj, ker je g. Ogriz sam rojen Slovenec — koroški rojak.

Celovec. (Nove orgle.) Na Koroškem se je zgodilo, in se še godi, da se posebno popraviljanje starih orgel izročča neznanemu človeku, kateri nima nobenih dokazov svoje zmožnosti in orgel ne popravi ampak le pokvari. Mi pa imamo tudi med Slovenci na Koroškem orglarske mojstre, ki znajo s poštenimi deli do dobra pokazati svoje zmožnosti. Med temi je tudi gospod Josip Kuhar, doma v Št. Lenartu pod Ljubelom. Pred kratkim se je izročilo postavljanje novih orgel v Marijini cerkvi nad Tigrčami omenjenemu gospodu z nado, da se mu posreči to delo ravno tako, kakor so se mu posrečila že prejšnja dela. Predstojništvo tigrške fare se v tem strokovnjaku tudi ni varalo; zakaj akoravno imajo orgle le 5 spremenov, so vendar tako lično in trdno izdelane, da zasluži g. Kuhar očitno zahvalo in pohvalo. Posebna milina glasov, rekel bi, se g. Kuharju posebno posreči in intonacija posameznih spremenov je res izborna. Želeti bi bilo, da se nadarjenemu gospodu enkrat izroči večje delo, da bi tam pokazal svoje zmožnosti!

Bilčovas. (Za lovce.) V lovu g. Ahaca so dné 28. okt. ustrelili jako lepega planinskega orla (lunježa). Razprostrte peruti merijo 2 metra 30 centimetrov. V našem kraju pač redka lovska sreča.

Rožek. (Najden mrlič) Dné 31. oktobra so v Dravi nekoliko pod podravskim mostom našli mrtvega moža, ki je že več časa ležal v vodi. Na vseh svetnikov dan ga je posestnik p. d. Hafner iz Šmartna pripeljal v mrtvašnico v Rožeku. Dognalo se je, da je mož že dné 6. oktobra pri Podturju padel v Zilo, ko se je peljal z ladijo čez. Že okoli 20 let se je vozil čez Zilo, zdaj ga je doletela nesreča. Tisti dan je bil namreč velik veter, ki je močno gnal vodo; mož je bil baje malo napit, bilo je po semnju, in po noči ni dobro videl, ter se je v vodo prekucnil. Ladjo so našli takoj, moža pa so dolgo iskali, pa zastonj. Pred par dnevi so ga iskali njegovi domačini že v Podravljah, dalje niso prišli. Pokopali so ga dné 3. novembra na Rožeškem pokopališču.

Radiše. (Slovó. — Razno.) Ni še dolgo, kar je „Mir“ poročal, da pride č. g. Janez Vidovic, župnik na Radišah, za stolnega kanonika v Celovec. Ta novica nas je močno užalostila, ker smo po nji za gotovo izvedeli, kar se je že prej dolgo govorilo, da nas bode č. g. župnik, ki nam je bil 13 let moder učenik in voditelj, res pravi dušni pastir, zapustil. Le prehitro se je približala ura ločitve. Pri zadnji pridigi dné 13. oktobra nam

je odhajajoči gospod še posebno priporočal, da naj ostanemo zvesti sv. veri, in da naj se varujemo pred slabimi knjigami in časniki. Posebno nam ostanejo v spominu od g. župnika vpeljane bratovščine in njegove v srce segajoče pridige. Iskreno se mu zahvaljujemo za ves trud, ki ga je z nami imel, ter mu želimo tudi na novem, odličnem mestu zdravje in srečo na mnoga leta! — Dné 16. okt. je bila inštalacija novega župnika, č. g. V. Čech-a. — Pri nas je prazno mesto učitelja. Do zdaj še ne vemo, od kod in kdaj ga dobimo. Prejšnji učitelj g. Grubelnik je odšel v Kazaze. Vse hvale vredno je bilo od njega, da je vsako nedeljo in praznik bil pri božji službi, kar je med učitelji dandanes bolj redko. — Tudi imamo novega župana. Prejšnji župan, Valentin Vigočnik, se je naveličal časti in županskega stola, zato je odstopil, ne da bi mu že čas potekel. Odborniki so morali voliti novega. Izvoljen je kmet Šimen Pirner, ki je od vseh spoštovan, pravičen in pošten mož. — Letino imamo letos srednjo, sadja pa čisto nič ni bilo.

Dobrlavas. (Drobne novice.) Zadnje nedeljo smo imeli zahvalno procesijo za vse milosti, prejete v sv. letu. Ob enem smo se tudi zahvalili za božji blagoslov na polju, katero nam je Bog blagoslovil tako, da smo lahko zadovoljni. Z ajdo se nekateri prav hvalijo; nekateri so dobili 15 tero seme, posebno v krajih bližje Drave, ker je bila tam po jutrih vedno megla, ki posebno ajdi prileže. Obvaroval nas je Bog tudi hude ure. Udeležba pri procesiji je bila velikanska, čez 300 moških, ženskih pa še enkrat toliko. Tu naj bi prišel gledat kakšen zaničevalec vsega, kar je svetega in božjega, katerih, kakor nikjer drugod, tudi pri nas ne manjka. — V Belovčah je ukradel tat nekemu kmetu iz kleti pol zaklane ovce; ravnotako je bil ukraden neki dekli v Doberlivasi dežnik in več rut, kot odškodnino pa je pustil tat neko staro perilo. Denar je pustil; najbrže ni imel časa ga v skrinji poiskati. — Delo pri novi železnici precej napreduje, le vsak dan odhajajo delavci, ker s slabo plačo ne morejo izhajati. Med temi delavci so pa res prave „barabe“. Se peljem na vseh svetih dan proti Goselni vasi, ko me sreča kakih 15 pijanih delavcev; jeden skoči pred konja, dva proti vozu in vsi zaženejo grozen krik. Kaj, če bi prišel človek ponoči ali kje na samem med tako sodrgo. Potem srečajo na isti poti 4 ženske, katere kar napadejo, jedno so vrgli v drago pri cesti, da je prišla vsa blatna domov. — Minuli teden so imeli lovci društva „Hubertus“ sv. mašo na gori; prav ganljivo je bilo videti, kako je navdušenemu lovcu, č. g. župniku Legatu, stregel pri sv. maši bradati strežnik, lovec g. Ritter iz Celovca. Sredi cerkve so postavili nahrbtnik in čez njega puško v znamenje, da se bere sv. maša za lovce, katerih je bilo 13 navzočih. Lov je bil na Homu, kjer so ustrelili 28 zajcev in 3 lisice. — „Štajercu“ se tukaj slabo godi; v neko, vas je prišel celi zavoj „Štajercev“, toda nihče se ga ni usmilil, nihče ga ni hotel vzeti. Vrgli so ga za plot, kjer je vsled velikega mraza zamrznil tako, da ni mogel reglati. Kmetje že težko čakajo, da bi se jim ta cunjna ne usiljevala več.

Železna Kapla. (Poboj. — Popravljen altar.) Dné 27. okt. zvečer obhajali so pri Topičniku v Lobniku godovanje domačega hlapca, ker drugi dan je bil sv. Šimen. Bili so vsi prav veseli. Okoli pol dvanajste ure stopi naenkrat v sobo drvar Lukanc, ki je prišel iz Koprive. Po ne dolgem času začel se je pripraviti s hlapcem in ko je ta odšel, pa z gospodarjem. Ko ga ob kakih treh spravi Topičnik vendar iz hiše, šel je ta za njim gledat, kam bi šel, ker je Lukanc prej grozil, da bo hlapca ubil. A ker hlapca ni mogel dobiti, počakal je na gospodarja. Ko namreč ta pride ven, udaril ga je s kijem po glavi, da se Topičnik takoj nezavesten zgrudi na tla, kjer ga je našla njegova žena, ki je kmalu nato prišla ven. Spravili so težko ranjenega v hišo, poklicali duhovnika in zdravnika, ki je izpovedal, da je črepinja prebita. V 24. urah je nesrečnež tudi umrl. Lukanc se je drugi dan po poboj sam javil sodniji. Znan je bil kot surovež, ki je že prej obetal, da bo tega in onega pobil. — V farni cerkvi v Kapli se je na novo popravil stranski altar sv. Rozalije. Delo, ki je v vsakem oziru izvrstno in lepo imenovati, izvršil je naš vrli g. Progar, katerega tem potom najtopleje priporočamo. Sliko sv. Rozalije napravil je g. Markovič, ter dela slika umetniku vso čast. Novi altar posvetil je dné 27. okt. mil. g. prošt Vavtizar iz Dobrlevasi.

Prevalje. (Shod.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tolsti vrh in okolico — obujena! — Predsednik te podružnice, ki je žal že par let semkaj spala, gosp. Kotnik, bo sklical na nedeljo dné 24. novembra javen shod v Prevaljah, in sicer v dvorinah Ehleitnerjeve gostilne. Govorilo se bo o naših šolskih razmerah, ter o zavarovanju kmetskih delavcev ter kmetov na stare dni. Ker so te dve točki tako važni, upamo, da bodo došli zavedni Slovenci, posebno kmetje, iz cele do-

line k zborovanju, od Črne pa do Spodnjega Dravograda. Pokažimo, da smo zavedni Slovenci. „Pozrli niso nas spečih, ne bodo nas bedečih.“

Prevalje. (Zdaj pa nekaj veselega o naših šolskih razmerah.) Če se kdo le količak peča s šolskimi razmerami, kakoršne so sedaj po naši ljubi slovenski zemlji na Koroškem, se skoro ne more obraniti bridkih solz, če vidi in gleda, da se v naših šolah tako rekoč „po šintarsko“ ravna z našo sveto vero, z našim ljubim maternim jezikom. — Da pa imamo tem potom vendar nekaj čudno veselega poročati o šoli v slavnoznanih Prevaljah, se pa moramo zahvaliti prav za prav lastniku in ravnatelju tukajšnjih premogokopov. Darovali so namreč precejšnjo svoto denarja, da dobivljajo ubogi otroci po zimi vsaj nekaj tople južine! To pa je res modro in hvalevredno! Kajti mislimo si uboge, slabo oblečene otroke, ki morda priletijo v hudem mrazu po slabih potih v šolo, ter morajo tam opoldne čakati od pol najstih ali poldvanjih pa do jedne ure popoldne — na mrazu, s praznim želodcem: še kruha nima vsak seboj, in sedaj mu ponudi mila roka — toplo, krepko govejo juho! Fant bo kar skakal samega veselja. In sto in petdeset bo vsakdan tako srečnih! Da bi le slavni „komite“ imel srečo in pamet, da si izbere res ubožne in potrebne otroke za juho. No upajmo, da pri juhi in praznih želodcih ne bo politike.

Djekše. (V slovo!) Te dni zapustil je nas v našo splošno žalost naš č. g. provizor J. Zeichen, ter se preselil na svojo novo postajo v Črneče. Ves čas svojega dveletnega bivanja pri nas skazal se je kot izglednega, za božjo čast zelo vnetega duhovna. Ljubezniv v osebnem občevanju je nas kot izvrsten pridigar z vso gorečnostjo svaril sobno pred slabimi časniki. Popraviti je dal v farni cerkvi križev altar. Pri volitvah je nam bil nevstrašen voditelj in vselej nas vodil do sijajne zmage. Moral je radi tega tudi dosti prestopiti od strani nekaterih zapeljanih občanov. Z veliko skrbnostjo vodil je tudi našo posojilnico. Presrečno se mu tedaj za ves njegov trud zahvalujemo in naj bo zagotovljen, da ga bomo vedno ohranili v hvaležnem spominu. Naj mu bo ljubi Bog obilen plačnik!

Hvaležni farani.

Maribor. (Cerkev Matere Milosti.) Kako je kaj z našo Marijino cerkvijo v Mariboru? Ali še obstoji Marijina družba za zidanje cerkve in še prinašajo družniki svoje milodare za cerkev Matere Milosti? Tako nas povprašujejo naši dobrotniki od mnogih strani. Odgovarjamo, da kmalu naročimo novi oltar in novi krasni prestol za čudodelno podobno Matere Milosti, ki bode ta primerna močeni stavbi in slikarji cele cerkve. Ker so nekateri družniki zaostali s svojimi milodari, ki znašajo blizu 120.000 K in še smo vrhu tega zmiraj dolžni 80.000 K, nam še ni bilo mogoče naročiti novega oltarja in prestola za čudodelno podobo. Prosimo tedaj naše družnike in dobrotnike, naj zopet začnejo, ko to preberejo; saj se njim ni treba ozirati na izostale milodare v pretečenih letih! Zadovoljni smo, če nas le zanprej ne pozabijo in ne zapustijo. Nove družnike še vedno radi sprejemamo.

Frančiškanski samostan v Mariboru.

Novičar.

Za jugoslovansko vseučilišče! V Inomostu je prišlo do nemirov, ker vsenemški dijaki nočejo pripustiti laških predavanj. Na dotično interpelacijo v državnem zboru je odgovoril minister Hartel za Lahe zelo ugodno. Lahom torej hoče vlada dati posebne visoke šole, Slovincem pa ne! Začelo se je zato zopet gibanje za jugoslovansko vseučilišče v Ljubljani. O dotičnih dogodkih na Dunaju poročamo na drugem mestu. Tudi v Gradcu so imeli jugoslovanski dijaki shod, na katerem so zahtevali svoje vseučilišče. V državnem zboru se je v torek vložil v tem oziru nujni predlog. — Tudi slovenske občine, društva itd. naj se zdaj oglašijo! Mestna občina bele Ljubljane in nekatere občine so že storile svojo dolžnost; druge naj še sledijo.

Mestno pokopališče. Mestni očetje ne dovolijo, kakor smo poročali, da se blagoslovi novo mestno pokopališče. Židovi imajo svoje pokopališče; to je našim mogočnejšem povsem po volji. Da bi imeli katoličani na pokopališču svoj blagoslovljen prostor, kakor zahteva stara krščanska navada in cerkvene postave, tega naši svobodoljubni nemški nacionalci ne dovolijo! Mil. g. knezoškof je bil torej prisiljen, kupiti prostor za novo katoliško pokopališče, katero se bo napravilo v Št. Petru. Vsled tega čisto naravnega koraka našega g. knezoškofa je zdaj vik in krik po vseh liberalnih listih, da je joj. Mestni zbor je nestrpen do skrajnega; to jih ne moti. Da mesto po trdovratnosti kričačev pride v veliko gmotno škodo, za to se ne zmenijo. Kričč zdaj pa na vse kriplje, ker je knezoškof storil, kar storiti so ga prisilili oni, da napravi namreč posebno pokopališče za

katoličane, kateri hočejo počivati v blagoslovljeni zemlji. Da jim ta korak tudi ni po godu, ume se ob sebi.

Celovška mlekarja je pričela delovati dne 1. novembra. 75 zadruženikov pošilja mlekarji vsak dan okrog 1500 litrov mleka.

Iz uradnega lista. Na šoli v Št. Pavlu ob Zili je razpisano drugo učiteljsko mesto do dne 20. novembra. Do 25. nov. so razpisana učiteljska mesta na šolah v Radišah, Podljubelu in Šmarjeti v Rožu. Zelo lepo je, da baron Mac Nevin za nobeno teh šol ne zahteva znanja slovenščine!

Družba vednega češčenja naznanja: Vse prošnje, denarne pošiljatve, potrdila za sprejeta cerkvena oblačila ter „libellos adorationis“ je nasloviti odslej na predstojništvo omenjene družbe (preč. g. dr. Al. Cigoj), Celovec, Kumpfgasse št. 6.

Osebnosti. Za podučitelja sta nastavljena gg.: Jan. Lagler na Bistrici ob Zili; Lud. Primožič v Šmihelu nad Piiberkom. — Deželne sodnije svetnik g. Rup. Kratter je prestavljen iz Ljubna v Celovec. — Umrli je dne 9. nov. v Celovcu g. profesor realke Jos. Hamberger, star 54 let.

Drobiž. Ministerstvo notranjih zadev je naznanilo, da na ustanovitev novega okrajnega glavarstva v Trgu ni misliti, ker — primanjkuje denarja! — Na šolah na Brnci, Mariji ob Zili, Maloščah in Ločah se vpelje pouk za ženska ročna dela. — Izginil je dne 1. t. m. neki nadporočnik tukajšnjega 17. pešpolka. — Z beljaškimi „boksarji“ se zdaj bavi ondodno c. kr. okrajno glavarstvo in razgrajaje zaporedoma obsoja v denarne globe. — Nova orožniška postaja se napravi z novim letom v Št. Rupertu ob Celovcu. — Iz tukajšnje norišnice je ušel dne 1. t. m. nek norec. Ujeli so ga v Galiciji.

Anton Foersterjeve „Cecilije“ je pošel sedaj tudi drugi del in se torej ne more več naročevati. Družba sv. Mohorja bo priskrbela pa ponatisek tudi tega dela, in sicer s popravljenim besedilom itd., da se bo ponatisek drugega dela ujema s ponatiskom prvega. — Ponatis „Cecilije I. del“ pa je zdaj dobiti v družbeni tiskarni. Najboljše je, da se pri naročilih pošlje denar takoj z naročilom. Kdor je to knjigo naročil, a denarja še ni poslal, naj to stori sedaj, in se mu potem takoj dopošlje. „Cecilije I. del“ velja: za ude broširan iztis 1 krono, v prt vezan 1 krono 80 vin., v polusnje 2 kroni. Za neude in po kujigarinah broširan iztis 1 krono 40 vin., v prt vezan 2 kroni 20 vin., v polusnje 2 kroni 40 vin. Poštneine je za posamezne pošiljatve plačati 30 vinarjev.

Slovenska delniška pivovarna. Opozarjali smo že na „Ljubljanske kreditne banke“ poziv na vpisovanje delnic za prvo slovensko delniško pivovarno. Ako se danes k tej stvari vračamo, storimo to zato, ker se nam zdi, da je ta korak „Ljubljanske kreditne banke“ za nas Slovence, ki še nimamo velike industrije, neprecenljivega pomena. Vsaj je pričakovati, da ne ostane samo pri tem podjetju, temveč da „Ljubljanska kreditna banka“ v primernem času in ob ugodnih razmerah poprime še za kako drugo veleindustrijsko podjetje. Vodstvo banke je v previdnih in vseskozi zanesljivih rokah; to nam daje poročstvo, da slovenskemu občinstvu priporoča in bode priporočala samo taka podjetja, katerih uspeh je brezdvomen. Zato naj pa oni, ki hočejo dobro naložiti svoj denar, pridno segajo po delnicah prvega slovenskega delniškega pivovarniškega podjetja. Subskripcija končá se s 15. novembrom t. l.

Gospodarske stvari.

Ne mučite živalij!

G. deželni predsednik je izdal sledeči ukaz: Da se pogostno, javno pohujšanje povzročujoče trpinčenje vprežne živine, vprežnih psov, drobnice in kuretine pri prevažanju zabrani, ukazujem temeljem ukaza c. kr. ministerstva za notranje stvari od 15. februarja 1855. drž. zak. št. 31., sledeče: I. Gledé vprežne živine. § 1. Pohabljen, ranjen, bolne, močno šepaste, onemogle živali se ne smejo vpregati.

§ 2. Naj se pravočasno za to skrbi, da se podkve podkovanih živalij zadosti poostre. Vprežno žival je, ako je padla, takoj izpreči; prepovedano je tako žival v vpregi priganjati, da bi vstala ali jo tolči in pretepati.

§ 3. Kjer strma pot zahteva, je vozilo (voz ali sani) v teku zavirati.

§ 4. Vsako nezumno in surovo pretepanje vprežne živine je prepovedano. Tudi se ne sme ta živina tolči in suvati po glavi, trebuhu, spolovilih ali nogah, ne gledé na orodje, s katerim bi se to zgodilo, dalje sploh ne tolči in suvati z nogami, s pestmi, s trdimi, rtastimi (špičastimi) ali ostrimi rečmi.

§ 5. Vozila s pretežkimi bremenii, katera se ne vjemajo z močjo vprežne živine, s kakovostjo

ali s strmino pota, kakor tudi vsako očividno preutrujenje živalij je prepovedano.

§ 6. Pri razvažanju izkopane zemlje, grobelj, kamenja itd. iz jam ali drugih globoko ležečih mest, je voziti le po trdi vozni poti, katera se ima narediti od dna jame do njenega najgornjega roba itd.

§ 7. Ako vprežna živina vozilo očividno le z največjim naporom močij spravlja z mesta, ali da ji je to sploh nemogoče, treba je takoj priprego preskrbeti ali pa tovor primeroma zmanjšati.

II. O rabi vpreženih psov. § 8. Ako se rabijo za vožnjo psi, vpregati je samo dorastle, velike in dovolj krepke v lahka kolca in sicer tako, da psi le pomagajo vleči.

III. O prevažanju drobnice in kuretine. § 9. Svinje, ovce, jagnjeta, koze in kozlički ako se ne nosijo ali gonijo, naj se prevažajo samo v nalašé za to napravljenih zabojih (kištah, s pallcami omreženih vozovih), in sicer tako, da more drobnica v njih stati. Takí zaboji itd. se z drobnico ne smejo prenapolniti.

Ravno tisto velja za teleta, katera mesarji ali klavci drobnice ali živinski trgovci prevažajo.

Živinorejci smejo izjemoma svoja teleta tudi z zvezanimi nogami, pa le pod pogojem prevažati, da se noge nad bincljem z mehkiimi in širokimi vezili zvežejo in da se živali denejo na dovolj široke, s slamo dobro postlane vozove, tako da lahko ležijo, da se med sabo ne tiščijo in da jim ne visé glave z voza. Ne sme pa žival na živali ležati ali se nanje kaj težkega polagati. Živali z jermenjem ali štrikom vezati je prepovedano.

§ 10. Kedar se drobnica (teleta, svinje, ovce, jagnjeta, koze, kozlički) goni, smejo se psi pri tem le tedaj rabiti, ako imajo na sebi tak nagobčnik, da nikakor ne morejo vgrizti ali popasti.

§ 11. Prepovedano je te živali (§ 10) pri zadnjih nogah tako prenašati, da jim navzdol visita telo in glava.

§ 12. Pri prevažanju je na to gledati, da se te živali dobro zavarujejo proti slabemu vremenu, posebno proti solnčni vročini in velikemu mrazu.

§ 13. Pri vezanju, nakladanju in izkladanju teh živalij, kakor tudi pri prevažanju, prepovedano je vsako surovo, živalim bolečine povzročujoče ravnanje, kakor suvanje, pretepanje, metanje itd.

§ 14. Kuretino je prevažati le v dovolj velikih shrambah (kurnikih), in sicer tako, da se žival v njih ne guete. Prevažanje v vrečah (žakljih) je prepovedano.

IV. Splošne določbe. § 15. Prestopke tega ukaza kaznuje na deželi temeljem § 57 občinskega reda od 15. marca 1865, dež. zak. št. 5, pristojni župan z dvema občinskima svetovalcema, v Celovcu pa temeljem § 94 zakona od 20. aprila 1895, dež. zak. št. 15, mestni magistrat, in sicer oba po določbi cesarskega ukaza od 20. aprila, drž. zak. št. 96, s kaznimi od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 do 14 dnij.

§ 16. Razun občinskih organov imajo tudi orožniki (žandarmi) na to paziti, da se določbam predstoječega ukaza ugoti.

§ 17. Ta ukaz stopi v moč z dném 1. januarja 1902.

Tržne cene.

V Celovcu, dné 7. novembra 1901.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	—	—	—	—	— konj
rž . . .	9	85	12	13	— pitani vol
ječmen . . .	—	—	—	—	23 vprežnih volov
oves . . .	5	8	6	35	1 junca
tursica . . .	7	—	8	75	—
pšeno . . .	13	60	17	—	73 krav
proso . . .	—	—	—	—	1 telica
fižol, rudeč . . .	—	—	—	—	78 pitanih svinj
krompir . . .	2	—	3	24	30 prascev in 6 ovc.
ajda . . .	6	40	8	6	—

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 496 K do — K, krave po 140 K do 214 K.

Sladko seno je meterski cent po 6 K — v do 7 K — v, kislo seno po 4 K 60 v do 6 K — v, slama po 4 K — v do 4 K 80 v.

Promet je bil srednji, kupčija precej živahna.

Velikovec, dné 6. novembra. Prignali so: 62 volov, 98 krav, 10 telic, 4 teleta. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 54 do 58 kron za meterski cent žive vage. 64 ovac, 1 koza. Promet je bil srednje dober.

Podklošter, dné 4. nov. Prignalo se je: 12 konj (po 200 do 400 kron), 13 bikov (po 140 do 260 kron), 97 volov (po 160 do 300 kron), 141 krav (po 120 do 270 kron). Med temi 68 bosniških krav ali „bušev“ (po 28 do 68 kron), 87 telic (po 90 do 240 kron), 8 koz (po 10 do 13 kron), 113 ovc (po 8 do 14 kron), 21 svinj (po 9 do 10 kron). Kupčija je bila precej živahna, kupci iz Tirolskega, Solnograškega in iz okolice. Posebno se je popraševalo po telicah.

Loterijske številke od 9. novembra 1901.

Gradec	42	12	56	88	50
Dunaj	30	54	12	42	14

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Celovec. Dne 22. nov. ob 10. uri, izba št. 85., Greinerjeva kmetija v Zgornjih Dolih, vl. št. 15., d. ob. Otok. Cena 19.552 kron, najnižja ponudba 13.657 kron.

— Dne 19. nov. ob 10. uri, izba št. 85., vila Harmens, št. 72, v Porečah, vl. št. 50. d. ob. Poreče. Cena 78.608 kron, najnižja ponudba 52.405 kron.

Dobrlavas. Dne 25. nov. ob 9. uri, Vedenikova kmetija v Goseljni vasi, vl. št. 4., d. ob. Goseljna vas. Cena 12.110 kron, najnižja ponudba 8683 kron.**Beljak.** Dne 27. nov. ob 11. uri, Kaklova bajta v Prosovičah, vl. št. 85., d. ob. Marija ob Zili. Cena 714 kron, najnižja ponudba 357 kron.**Vabilo.**Podružnica sv. Cirila in Metoda za Medgorje in okolico ima svoj redni letni občinski zbor v nedeljo dne 17. nov. 1901, ob 4. uri popoldne, v gostilni p. d. Martinca v Habru. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo odbora. 3. Volitev novega odbora in pobiranje letnih doneskov. 4. Razni govori. 5. Prosta zabava. — K prav obilni udeležbi vabi
*odbor.***NAZNANILA.****Malo posestvo,**obstoječe iz 3 $\frac{1}{2}$ oralov sveta, 4 birnov posetve in hišnega mlina, vse v dobrem stanju, gozd zaraščen, s sadnimi vrtni, na prodaj v Kotmarivasi. Več pové Mat. Prosekar, posestnik v Kotmarivasi pri Celovcu.**Jako važno****za boleajoče na želodcu!****Pomanjkanje teka, bolečine in slabost želodca, slabost ter glavobol vsled slabega prebavljanja, slabo prebavljanje itd. odstranjujejo takoj znane****Brady-eve (marijinoceljske) želodčne kapljice.**

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Na tisoče zahvalnih in priznalnih pisem.

Jedna steklenica z navodilom 40 kr., dvojna steklenica 70 kr. Glavni razpošiljatelj: C. Brady, lekarna „Hogerskemu kralju“, Dunaj I.

Pred ponaredbami se svari. Prave marijinoceljske želodčne kapljice morajo imeti varstveno znamko in podpis: *C. Brady***Učenca,**

večnega slovenskega in nemškega jezika, s potrebnimi šolskimi zmožnostmi, sprejme takoj v svojo trgovino z železnino

Franc Sadnikar,

v Celovcu, Burggasse št. 7.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar izšla v drugem popravljenem in pomnoženem natisu:

Cecilija.**Cerkvena pesmarica.****I. del.**

Uredil Anton Foerster.

Velja: za ude broširan iztis 1 krono, v prt vezan 1 krono 80 vin.; za neude in po kujigarnah broširan iztis 1 krono 40 vin., v prt vezan 2 kroni 20 vin. Poštne je plačati za posamezne iztise 30 vinarjev. Denar naj se blagovoljno pošlje po poštni nakaznici takoj z naročilom vred.

V najem se dá ali prodaja

lepo posestvo v Št. Danijelu nad Pliberkom, 10 minut od cerkve. Več pové gosp. Stossier v Št. Danijelu, pošta Prevalje na Koroškem.

Ozira vredno je

da je Brázay-evo frančevo žganje

za drganje najboljši domači pripomoček, s katerim se truplo obdrga in tako okrepeča. Zdravim se najtopleje priporoča, da si po dnevu z vodo in frančevim žganjem izmivajo usta. Kdor si tako čisti zobe, ohrani si nebo vedno nedišeče, zobe in zobno meso pa povsem čisto.

 $\frac{1}{2}$ steklenica 1 krono 80 vin., $\frac{1}{2}$ steklenice 1 krono.

Se dobiva v vseh večjih prodajalnicah Avstrije, zlasti v Celovcu v trgovinah: A. Prosen, K. Zier, A. Kober. Naslov za razprodajalce iz Avstrije, Slavonije in Hrvatskega: IGN. LANDAUER in SINOVI, Budapest.

Učenca,

tako sprejme v svojo trgovino

Peter Merlin,

„pri zlati krogli“ v Celovcu.

Brinjevec,**natorni, iz istrskega brinja,** 1 liter 2 kroni 40 vin., 3 litri franko po pošti za 9 kron. **Sadjevec** (Säuerling) 1 liter za 1 krono 60 vin. **Slivovec** (48procentni), dvakrat žgan, liter za 2 kroni. Pošiljatve po poštne povzetju.**Egidij Jeglič,**

Selo, pošta Žerovnica. (Gorenjsko.)

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preizkušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštne povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček ($\frac{1}{4}$ kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izorno sredstvo za želodec. Pomirjuje, krepi, utešuje boleč, vzbuja tek, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.**Kroglice, odvajalne, želodec čistilne.** Odvajajo blato brez vseh bolečin želodca, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezni, ki morejo nastati vsled zapeke, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Škatla 80 h, tri škatle 2 K.**Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup,** prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša hól in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.**Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist)** priporočljiv je kot hól utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživlajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.**Tinktura zoper kurja očesa,**

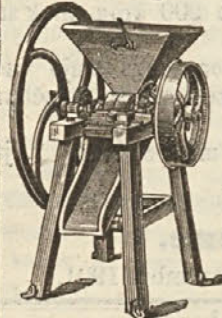
preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba bolno mesto s priloženim čopičem zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na dr. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kedar živina noče žreti, pri kravah da se izboljšuje mleko. Zavojček z rabilnim navodilom 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.**Prasičji redilni in krmilni prašek.** Varstveno in dietetično sredstvo za prasiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.**Pozor!** Ta prasičji prašek in kakao-sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.**Najnovejši stroji za prirejanje krme**

za zimsko krmljenje po hlevih.

Rezalnica za rezanico in krmo, s patentovanimi podlogami za mažo; tečejo jako lahko in prihrani se moči do okrog 40%; rezalnica za repo in krompir (repico); mlina za robkanje in mečkanje; parnice za živinsko krmo, premakljive kotlaste štedilne peči z emailiranimi in neemailiranimi vložnimi kotli, stoječe ali premakljive, za kuhanje in parenje živinske krme, repice, za mnoge gospodarske namene itd.; nadalje: robkalnice za koruzo, čistilnice za žito, čistilne stroje trijerje, stiskalnice za seno in slamo, na ročno gonjo, stoječe ali na kolesih, mlatilnice, gepeljne, železne pluge, valjarje, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRIKOLA“ brez preminjalnih koles za vsako seme, za hribe in ravnino.

Samo-delujoče, patentovane škropilnice za uničenje grenkuljice, škodljivcev na sadnem drevju in peronosperie iz deluje in pošilja v najnovejši, priznani izvrstni sestavi

P. H. MAYFARTH in sođr.

C. kr. izklj. priv. tovarna za kmetijske stroje, livarne in fužine na par, na Dunaju, II/1, Taborstrasse 71.

Odklikovana z čez 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani ceniki in mnoga priznalna pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prvo ljubljansko podjetje za izdelovanje fornirja!

Spoštovanim podjetnikom mizarstva, trgovcem s fornirjem in gg. mizarjem ter kolarjem naznanjam, da sem pričel

Z rezanjem in žaganjem fornirja,

kojega imam v zalogi izredno veliko množino, vseh vrst in kakovosti lesa. Izrežem in izžagam ter dobro sparim tudi dopeljane hlode na fornir po nizki ceni ter popolnoma suhega odpošljem na dom. — Izdelujem tudi gladke, fino profilirane lajste vseh vrst in oblik ter priporočam novo podjetje v obilna naročila, katera natančno in točno izvršujem.

S spoštovanjem

Ivan Zakotnik, tesarski mojster v Ljubljani.